

مقایسه موافقت‌نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت و نشریه شماره ۳۴۱۸ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و راهکار رفع کاستی‌ها و مشکلات چالش‌زای آن

اسماعیل رادگهر

کارشناس ارشد سازه دریایی، دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی تکنیک تهران).

نام نویسنده مسئول:

اسماعیل رادگهر

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱/۲۳

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۳/۲۱

چکیده

بر اساس اصول انعقاد کلیه پیمان‌های خدمات مشاوره، شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره یا نشریه شماره ۳۴۱۸ سازمان برنامه‌و بودجه کشور از ملزومات موافقت‌نامه و قرارداد است. این مجموعه حدود، اختیارات، مسئولیت و تعهدات کارفرما و مشاور و عوامل درگیر را در سازمان انجام خدمات مشاور، تدوین و تدقیق می‌کند و تلاش می‌کند که حداقل ابهامات در انجام خدمات مشاوره به وجود آید و علیرغم آنکه شرایط خصوصی نباید مغایر با شرایط عمومی پیمان باشد ولی تفاسیر غلط، عدم شفافیت در مفاد مشترک و یا مشابه این دو مجموعه باعث ایجاد چالش در انجام خدمات خواهد شد. با توجه به اینکه آخرین بازنگری مجموعه همسان قراردادهای خدمات مشاوره به ۱۳۷۹ بوده و از آن تاریخ تاکنون تغییری در آن ایجاد نشده است و همچنین تفاوت‌هایی با مجموعه شرایط همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت (نشریه ۰۲۹) دارد که لازم است با توجه به تغییر تکنولوژی‌ها و مدیریت پروژه و خاص بودن پروژه‌های صنعت نفتی مفاد چالش‌زا باهم مقایسه و مطرح گردد. در این مقاله مفاد و تبصره‌های چالش‌زا و قدیمی که به نظر می‌رسد با شرایط فعلی مطابقت چندانی ندارد، بررسی و راهکار و پیشنهاد لازم جهت اصلاح مفاد و موارد ذکر شده ارائه می‌گردد.

واژگان کلیدی: پروژه، شرایط عمومی همسان، موافقت‌نامه، کارفرما، مشاور.

مقدمه

بر اساس قانون ۱۸۳ قانون مدنی، عقد قرارداد یعنی «یک یا چند نفر در مقابل یک یا چند نفر دیگر تعهد بر امری نمایند و مورد قبول آنها باشد.» و لازم است که زبان مشترکی برای انجام این تعهدات و توافقات تعریف شود. موافقت نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره به عنوان سند اصلی خرید و استفاده از خدمات شرکت مهندسی مشاور از اهمیت زیادی برخوردار است. امکان استفاده از چندین مشاور در هر پروژه بنا به شرایط پروژه، اهمیت نشریه ۳۴۱۸ را نشان می دهد. در صورت عدم شفافیت و یا ابهام در مفاد موافقت نامه، شرایط عمومی همسان و ملزومات و پیوست های آن با وجود آیتم های زیاد اجرایی، تنوع پروژه ها و تعدد ذینفعان باعث به چالش کشیده شدن پروژه خواهد شد. از این رو موافقت نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره (نشریه ۳۴۱۸) به عنوان یک پروتکل ثابت برای پیشبرد اهداف موافقت نامه پیشنهاد گردیده است.

نشریه شماره ۳۴۱۸ نظام فنی و اجرایی به بخشنامه شماره ۵۴/۲۴۶۰ - ۸۴۲ / ۱۰۵ مورخ ۷۹/۰۴/۲۹ به کلیه دستگاه های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران ابلاغ گردید. [۱].

این موافقت نامه (موافقت نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره) به استناد ماده ۲۳ قانون برنامه بودجه، آیین نامه استانداردهای اجرایی طرح های عمرانی و در چهارچوب کشور (مصوبه ۱۳۸۹/۲۴۵۲۵/ت-۱۳۸۹ هـ مورخ ۷۵/۴/۴ هیئت وزیران) از نوع گروه اول (لازم الاجرا) ابلاغ شد و بعد از آن تاریخ انعقاد قراردادهای مطالعه، طراحی و نظارت طرح ها با واحدهای خدمات مشاور مورد عمل قرار گرفت. ابلاغیه در شکل-۱ آمده است.

در این ابلاغیه آمده است: "مجموعه فوق الذکر جایگزین متن قراردادهای تیپ شماره ۱ (مطالعات راه های فرعی)، شماره ۲ (نظارت بر ساختمان راه های فرعی)، شماره ۳ (مطالعات و خدمات نظارت کارهای معماری)، شماره ۶ (نظارت بر ساختمان راه های اصلی)، شماره ۷ (مطالعات راه اصلی)، شماره ۸ (مطالعات پل)، شماره ۱۱ (مطالعات و خدمات نظارت کارهای لوله کشی آب و فاضلاب)، شماره ۱۲ (مطالعات طرح جامع شهرها)، شماره ۱۴ (مطالعات مراحل مختلف بهسازی راه)، شماره ۱۵ (مطالعات مراحل اول و دوم تونل) و شماره ۱۹ (تهیه طرح توسعه و عمران- جامع- ناحیه) می گردد. پیوست شرح خدمات این قراردادها به قوت خود باقی است. با ابلاغ قراردادهای تیپ شماره ۱۳ (خدمات ژئوتکنیک و مقاومت مصالح - آزمایشات محلی) شماره ۱۶ (مطالعات ژئوفیزیک)، شماره ۱۸ (مطالعات و خدمات ژئوتکنیک و مقاومت مصالح) و قرارداد تیپ خدمات نقشه برداری، به طور کامل دارای اعتبار بوده و قراردادهای تیپ شماره ۴ (مخصوص کار ماشین های I.B.M)، شماره ۵ (خدمات فنی و مشاوره جهت تهیه سیستم اطلاعاتی مدیریت و نظارت) و شماره ۱۰ (خرید ماشین آلات راهداری و وزارت راه) بدون اعتبار است. در کارهایی که این مجموعه در مورد آنها به طور کامل پاسخگو نیست. موافقت نامه و شرایط عمومی قرارداد واحد خدمات مشاوره منتخب باید در هیات قراردادهای خدمات مشاوره ای همسان (بخشنامه شماره ۳۲۰۰ - ۵۴ / ۶۱۳۰ / ۱۰۲، مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۱۵ به تصویب برسد."

البته لازم به ذکر است که موافقت نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مدیریت طرح طی یک بخشنامه جداگانه به شماره ۵۴ / ۲۰۱ - ۷۳۵ / ۱۰۵ مورخ ۱۳۸۰/۰۱/۲۸ (نشریه شماره ۲۴۱۲۱) به دستگاه های اجرایی، واحدهای خدمات مدیریت طرح و واحدهای خدمات مشاوره و پیمانکاران ابلاغ گردیده و از نشریه شماره ۳۴۱۸ پیروی نمی کند. به توجه به شرایط ویژه پروژه های شرکت ملی نفت ایران، وزارت نفت، طی نامه شماره ۱۱۶۸ - ۲۸/۱ مورخ ۸۳/۵/۱۹ موافقت نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت را زیر عنوان نشریه ۰۲۹ به کلیه واحدهای صف و ستاد وزارت نفت ابلاغ کرد.

مجموعه موافقت نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت (نشریه ۰۲۹) با نشریه ۳۴۱۸ تفاوت هایی دارد که لازم است با توجه به تغییر تکنولوژی ها و مدیریت پروژه و خاص بودن پروژه های صنعت نفتی مفاد چالش زا ضمن مقایسه باهم مطرح گردد. در مورد صنایع بالادستی صنعت نفت نیز هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۵/۵/۱۳ به پیشنهاد وزارت نفت و به استناد جز (۳) بند (ت) ماده (۳) و ماده (۷) قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت - مصوب ۱۳۹۱ - و با توجه به مفاد سیاست های ابلاغی بخش انرژی، بندهای (۱۲)، (۱۳) و (۱۴) سیاست های اقتصاد مقاومتی و بندهای (۱۲)، (۱۷) و (۱۸)

سیاستهای کلی برنامه ششم توسعه، ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری و باهدف توسعه میدانها/ مخزنها با اولویت میداین مشترک، اجرای طرحهای توسعه میداین/ مخزن جدید از اکتشاف تا بهره‌برداری و اجرای طرحهای صیانت از مخازن (بهبود و افزایش ضریب بازیافت) تا سقف تولید اضافه روزانه یک میلیون بشکه صنعت نفت خام و دویست و پنجاه میلیون مترمکعب گاز طبیعی، شرایط عمومی، ساختار و الگوی قراردادهای بالادستی صنعت نفت و گاز را تصویب کرد که در ابلاغیه شماره ۵۷۲۲۵/ت/۳۳۶۷-هـ به تاریخ ۹۵/۵/۱۶ شرایط عمومی، ساختار و الگوی قراردادهای بالادستی صنعت نفت و گاز به وزارتخانه‌های ذینفع ابلاغ شد.

در این مقاله مجموعه موافقت‌نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت موضوع ابلاغیه وزیر محترم نفت و نشریه شماره ۳۴۱۸ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور باهم مقایسه و موارد اصلاحی برای آنها پیشنهاد می‌گردد. لازم به ذکر است که در سایت شرکت ملی نفت ایران مجموعه موافقت‌نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت (نشریه ۲۹-) وجود دارد. باگذشت حدود دو دهه از تدوین نشریه شماره ۳۴۱۸ و تغییرات زیاد در وضعیت اقتصادی و مدیریتی پروژه‌ها، تغییر و اصلاح در بعضی از مفاد این مجموعه یا مجموعه مشابه سازمانها نظیر شرکت ملی نفت ایران می‌تواند عملکردی بهتری را در پروژه‌ها موجب شود.

تحقیقات پیشین

در مورد موافقت‌نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره تحقیقات زیادی انجام نشده است. (بروزی نیت، ۱۳۹۰)، زیر عنوان مقاله " بررسی مفاد موافقت‌نامه همسان قراردادهای خدمات مشاوره موضوع بخشنامه شماره ۵۴/ ۲۴۶۰- ۸۴۲ / ۱۰۵ مورخ ۱۳۷۹/۰۴/۲۹ " به بررسی مفاد این بخشنامه پرداختند [۲].

شماره: ۱۰۵/۸۴۲/۲۴۶۰
تاریخ: ۱۳۷۹/۰۴/۲۹

رایست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
پاشنه‌نالی

شماره: ۱۰۵/۸۴۲/۲۴۶۰	به دستگاههای اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران
تاریخ: ۱۳۷۹/۰۴/۲۹	موضوع: موافقت‌نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره
بمقتضای ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه، این نامه استانداردهای اجرایی طرح های عمرانی و در چهار چوب ضوابط فنی و اجرایی کشور (مجموعه شماره ۲۲۵۲۵/ت/۱۳۸۹، مورخ ۱۳۷۵/۰۴/۱۳، حیات وزیران)، به پیوست مجموعه موافقت‌نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره همراه با مقررات ذیربط، از گروه اول (لازمه‌الاجرا) ابلاغ می‌شود تا از این تاریخ برای انعقاد قراردادهای مشاوره، طراحی و نظارت طرح‌ها یا پادمانی خدمات مشاوره مورد عمل قرار گیرد. این مجموعه جایگزین متن قراردادهای تپ شماره ۱ (مطالعات ارضایی فیزی)، شماره ۲ (نظارت بر ساختمان راه‌های فیزی)، شماره ۳ (مطالعات و خدمات نظارت کارهای معماری)، شماره ۴ (نظارت بر ساختمان ارضایی اصلی)، شماره ۷ (مطالعات راه‌آهن)، شماره ۸ (مطالعات پل)، شماره ۹ (نظارت بر ساختمان پل)، شماره ۱۱ (مطالعات و خدمات نظارت کارهای اولیه کشی آب و فاضلاب)، شماره ۱۲ (مطالعات طرح جامع شهرها)، شماره ۱۳ (مطالعات مراحل مختلف بهسازی راه)، شماره ۱۵ (مطالعات مراحل اول و دوم تونل) و شماره ۱۹ (تهیه طرح توسعه و عمران - جامع - ناحیه) می‌گردد. پیوست شرح خدمات این قراردادها به قوت خود باقی است. با این ابلاغ، قراردادهای تپ شماره ۱۲ (خدمات ژئوتکنیک و مقاومت مصالح - آزمایشگاه محلی)، شماره ۱۶ (مطالعات ژئوتکنیک)، شماره ۱۸ (مطالعات و خدمات ژئوتکنیک و مقاومت مصالح) و قراردادهای تپ خدمات نقشه برداری، به طور کامل دارای اعتبار بوده و قراردادهای تپ شماره ۴ (مخصوص کار ماشین‌های E. B. M)، شماره ۵ (خدمات فنی و مشاوره جهت تهیه سیستم احداثی مدیریت و نظارت) و شماره ۱۰ (خرید ماشین آلات راهسازی و وزارت راه) بدون اعتبار است. در کارهایی که این مجموعه در مورد آنها به طور کامل پاسخگو نیست، موافقت‌نامه و شرایط عمومی قرارداد باید با خدمت مشاوره منتخب باید در هیأت قراردادهای خدمات مشاوره ای شاهمان (بخشنامه شماره ۳۷۰۰-۵۳، ۱۳۷۳-۶۱۳، ۱۰۲-۱۰۳ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۵) به تصویب برسد.	
معاون رئیس سازمان	

شکل ۱- ابلاغ موافقت‌نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره

مقایسه مجموعه موافقت‌نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره و نشریه شماره ۳۴۱۸

مجموعه موافقت‌نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره (نشریه شماره ۰۲۹) که توسط وزیر نفت به واحدهای وزارت نفت ابلاغ شد، از نظر مفهومی تفاوتی با نشریه شماره ۴۳۱۸ ندارد. باین حال موارد اختلاف این دو مجموعه بیان می‌گردد. در جدول ۱- تفاوت در ترتیب مواد موافقت‌نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره نشریه شماره ۴۳۱۸ و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت (نشریه شماره ۰۲۹) آمده است [۳]. همچنین همان‌گونه که جدول ۲- آمده، سه ماده که در شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت (نشریه شماره ۰۲۹) ذکر گردیده در نشریه شماره ۴۳۱۸ وجود ندارد. در جدول ۳- علاوه بر موارد اختلافی بین نشریه شماره ۰۲۹ صنعت نفت و نشریه شماره ۴۳۱۸ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، مواردی نیز برای اصلاح و بهینه کردن آن‌ها آمده است. در مواد بندهای لازم در هردو نشریه "برنامه زمان‌بندی" باید بجای "برنامه زمانی" لحاظ شود.

اکثر تفاوت‌ها در نگارش مفاد می‌باشد و به دلیل جابجایی مفاد و بندهای عنوان بندهای ارجاع شده تغییر می‌کند. جدول ۳- ردیف ۱۵ مهلتی برای بررسی اسناد در نظر گرفته نشده است که می‌تواند محل اعتراض برای دو طرف باشد البته پیشنهاد می‌شود که در شرایط خصوصی این مهلت لحاظ شود. جدول ۳- ردیف ۱۷ در درج اسناد مدارک و گزارش‌ها نشریه ۰۲۹ صنعت نفت دو پیوست شماره ۷ و ۸ را به پیوست‌ها افزوده است درحالی‌که نشریه ۴۳۱۸ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور این موارد را در بندهای جداگانه آورده است. پیشنهاد می‌گردد که موارد مذکور به صورت پیوست به موافقت‌نامه الصاق شود. جدول ۳- ردیف ۲۳ پیشنهاد می‌گردد همان‌گونه در نشریه ۰۲۹ صنعت نفت آمده موافقت‌نامه به مهر و امضای هر دو طرف برسد. در ردیف ۲۴ همان جدول نیز قید "هیچگاه" به نشریه ۰۲۹ صنعت نفت بند ۱-۴ اضافه شود تا در شرایط عمومی تغییری انجام نپذیرد. ردیف ۲۸ از جدول ۳- پیشنهاد می‌شود که بند ۱-۱۵-۳- نشریه ۴۳۱۸ در نشریه ۰۲۹ صنعت نفت گنجانده شود. جدول ۳- ردیف ۳۳ لازم است درصد مجاز افزایش و کاهش کار همانند نشریه ۰۲۹ صنعت نفت به بند ۱-۳- نشریه ۴۳۱۸ سازمان برنامه‌بودجه کشور اضافه گردد تا این موضوع نیز شفاف‌سازی شود. بند ۳-۴- نشریه ۴۲۱۸ سازمان برنامه‌بودجه کشور که در ردیف ۳۵ جدول ۳- آمده است لازم است در نشریه ۰۲۹ صنعت نفت نیز قید شود تا مدارک لازم برای مستندسازی تهیه و تدوین شود. در نشریه ۰۲۹ صنعت نفت وحدت نوشتاری وجود ندارد مثلاً همان‌گونه که در ردیف ۴۰ و ۴۲ جدول ۳- پراکنش لغت‌های پیوست و نظارت حذف‌شده، که لازم است مورد بازنگری قرار گیرد. در ردیف ۴۶ جدول ۳- در بند مربوط به مجوز ورود کارکنان مهندس مشاور به مناطق ممنوع در نشریه ۴۳۱۸ سازمان برنامه‌بودجه کشور لازم است که همانند بند مشابه در نشریه ۰۲۹ صنعت نفت قیود بیشتری برای ورود کارکنان مهندسین مشاور به مناطق ممنوعه منظور گردد تا از تردهای بی‌مورد جلوگیری شود.

تبصره مذکور در ردیف ۴۹ جدول ۳- در خصوص مسئولیت عملیات نقشه‌برداری، لازم است که در نشریه ۰۲۹ لحاظ شود. در ردیف ۵۱ همان جدول نیز باید شرایط شفاف برای بازگرداندن حسن انجام کار در نشریه ۰۲۹ ذکر شود.

در جدول ۳- ردیف ۵۸ در مورد تغییرات مدت خدمات و حق‌الزحمه مربوط (ماده ۲۴)، موارد ذکرشده در نشریه ۰۲۹ صنعت نفت سازمان‌یافته‌تر و کاربردی‌تر از ماده مشابه (ماده ۱۹) در نشریه ۴۳۱۸ سازمان برنامه‌بودجه می‌باشد.

در جدول ۳- ردیف ۶۲ شروط مذکور در نشریه ۰۲۹ صنعت نفت از نشریه ۴۳۱۸ سازمان برنامه‌بودجه مناسب‌تر و شفاف‌تر است. در همان جدول ردیف ۶۳، ادبیات نشریه ۰۲۹ صنعت نفت شفافیت بیشتری دارد. ردیف ۶۷ جدول ۳- بایست در نشریه ۰۲۹ نفت قید آزادسازی بی‌درنگ ضمانت‌نامه‌ها آورده شود تا هم حقوق مشاوران تضییع نشود و هم از مشکلات متعاقب و عواقب قانونی آن جلوگیری شود. مهم‌ترین بخش هر موافقت‌نامه ماده فسخ پیمان است که همان‌گونه که در ردیف ۶۸ جدول ۳- آمده، تفاوت اساسی بین دو نشریه جود دارد در نشریه ۴۳۱۸ سازمان برنامه‌بودجه کشور موارد مربوط به دآوری نیز لحاظ شده درحالی‌که در نشریه ۰۲۹ نفت فقط بخش حل اختلاف وجود دارد.

جدول ۱- تفاوت ترتیب مواد نشریه شماره ۴۳۱۸ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
و نشریه ۰۲۹ مشاوره صنعت نفت

ردیف	شرح	شماره ماده نشریه شماره ۴۳۱۸ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور	شماره ماده شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت
۱	نحوه تسلیم و تصویب مدارک و گزارش‌ها	۱۱	۱۵
۲	تسهیلات بر عهده کارفرما	۱۲	۱۶
۳	خدمات جنبی	۱۳	۱۸
۴	تضمین حسن انجام کار	۱۴	۲۰
۵	حق الزحمه	۱۵	۲۱
۶	نحوه پرداخت حق الزحمه	۱۶	۲۲
۷	پیش‌پرداخت	۱۷	۱۹
۸	صورتحساب نهایی و تسویه حساب	۱۸	۲۳
۹	تغییرات مدت خدمات و حق الزحمه مربوط	۱۹	۲۴
۱۰	خسارت تأخیر	۲۰	۲۵
۱۱	تعلیق	۲۱	۲۷
۱۲	خاتمه دادن به قرارداد	۲۲	۳۳
۱۳	فسخ قرارداد	۲۳	۳۴
۱۴	حل اختلاف	۲۴	۳۵
۱۵	مالیات، بیمه و سایر حقوق و عوارض قانونی	۲۵	۲۶
۱۶	مسئولیت مهندس مشاور	۲۶	۱۳
۱۷	ممنوعیت قانونی	۲۷	۲۹
۱۸	انتقال به غیر	۲۹	۳۱
۱۹	اشخاص و یا قراردادهای ثالث	۳۰	۳۲
۲۰	دسترسی به محل	۳۱	۱۷
۲۱	رعایت مقررات ایمنی	۳۲	۱۴
۲۲	کارآموزی	۳۳	۳۶
۲۳	مالکیت اسناد	۳۴	۳۷
۲۴	ابلاغ‌ها	۳۵	۳۸
۲۵	زبان قرارداد	۳۶	۳۹
۲۶	قوانین و مقررات حاکم بر قرارداد	۳۷	۴۰

جدول-۲- مواد نشریه شماره ۰۲۹ صنعت نفت که در نشریه شماره ۴۳۱۸ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور وجود ندارد.

ردیف	مواد شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت که در نشریه شماره ۴۳۱۸ وجود ندارد.
۱	ماده ۱۱. محرمانه بودن اطلاعات
۲	ماده ۱۲. ارتباط با طرح های دیگر
۳	ماده ۳۰. عدم به کارگیری کارکنان یکدیگر

جدول-۳- موارد اختلافی بین نشریه شماره ۰۲۹ صنعت نفت و نشریه شماره ۴۳۱۸ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و پیشنهاد های اصلاحی

ردیف	نشریه شماره ۴۴۱۸ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور	شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت	توضیحات
۱	متن ابلاغیه: مجموعه فوق الذکر جایگزین متن قراردادهای تیپ شماره ۱ (مطالعات راه های فرعی)، شماره ۲ (نظارت بر ساختمان راه های فرعی)، شماره ۳ (مطالعات و خدمات نظارت کارهای معماری)، شماره ۶ (نظارت بر ساختمان راه های اصلی)، شماره ۷ (مطالعات راه اصلی)، شماره ۸ (مطالعات پل)، شماره ۱۱ (مطالعات و خدمات نظارت کارهای لوله کشی آب و فاضلاب)، شماره ۱۲ (مطالعات طرح جامع شهرها)، شماره ۱۴ (مطالعات مراحل مختلف بهسازی راه)، شماره ۱۵ (مطالعات مراحل اول و دوم تونل) و شماره ۱۹ (تهیه طرح توسعه و عمران- جامع- ناحیه) می گردد. پیوست شرح خدمات این قراردادها به قوت خود باقی است.		علامت پراتنز در متن ابلاغیه به اشتباه حذف شده است.
۲		۱-۳- چنانچه برای انجام کار، نیاز به خدمات چند مهندس مشاور به صورت مشارکت (Joint Venture) باشد، نام و شماره ثبت آنها به ترتیب درج می شود.	این بند در نشریه شماره ۴۴۱۸ وجود ندارد.
۳	۱-۶- نمایندگان دو طرف قرارداد باید تمام صفحات موافقت نامه را امضا و مهر کنند.	۱-۷- نمایندگان دو طرف قرارداد باید تمام صفحات موافقت نامه را مهر و امضا کنند.	تفاوت در نگارش
۴	۲-۲- در اجرای ماده ۲۳-۲ در دستگاه های اجرایی که تابع هیچ یک از وزارتخانه ها نیستند، مانند سازمان محیط زیست، سازمان تربیت بدنی ایران و دیگر سازمانها و نهادهایی که اجرای طرح های عمرانی را به عهده دارند، انتخاب هیات سه نفره به منظور بررسی فسخ قرارداد و موافقت با فسخ قرارداد در عهده بالاترین مقام سازمان یا نهاد در مرکز می باشد.		در شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت این بند وجود ندارد.

۵	۳- پیوستها تمام صفحه‌های پیوستها باید وسیله نمایندگان مجاز دو طرف مهر و امضا شود.	این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ وجود ندارد.
۶	۱-۳. شرح موضوع قرارداد با توجه به شرح عملیات طرح به‌نحوی که محدوده خدمات مشخص باشد، در پیوست ۱ درج شود و در صورت لزوم، نقشه محدوده موضوع قرارداد به آن ضمیمه شود.	۳-۱- پیوست یک: شرح موضوع قرارداد با توجه به شرح عملیات طرح به‌نحوی که محدوده خدمات مشخص باشد، در پیوست ۱ درج شود و در صورت لزوم، نقشه محدوده موضوع قرارداد به آن ضمیمه شود. چنانچه طرح عمرانی و دارای موافقت‌نامه باشد، موضوع قرارداد با شرح عملیات موافقت‌نامه هماهنگ گردد.
۷	۲-۳. با توجه به موضوع قرارداد، شرح خدمات قسمت‌ها و مراحل مختلف رشته مربوط که از سوی این سازمان ابلاغ شده است، به‌عنوان پیوست ۲ الحاق می‌شود.	۳-۲- در صورتی که شرح خدمات برای قسمت‌ها یا مرحله موضوع قرارداد، از سوی معاونت امور مهندسی و فن‌آوری ابلاغ شده باشد، به‌عنوان پیوست ۲ الحاق می‌شود. در غیر این صورت شرح خدمات به‌وسیله کارفرما تهیه و به‌عنوان پیوست ۲ الحاق می‌شود.
۸	۳-۳. نحوه محاسبه حق‌الزحمه قرارداد به تفکیک قسمت‌ها و مراحل آن به‌منظور برآورد اولیه با درج شماره و تاریخ بخشنامه‌های مربوطه در پیوست ۳ می‌آید. به همین ترتیب، تعداد و مبلغ اقساط حق‌الزحمه با توجه به ماده ۱۶-۱- شرایط عمومی در این پیوست تعیین می‌گردد.	۳-۳- مبلغ حق‌الزحمه قرارداد با توجه به دستورالعمل اختصاصی ارجاع کار به مهندسان مشاور صنعت نفت بدست می‌آید. تعداد و مبلغ اقساط حق‌الزحمه با توجه به ماده ۲۲-۱- شرایط عمومی در پیوست ۳ تعیین می‌شود.
۹	تبصره: با توجه به مفاد بند ۲۰-۲ شرایط عمومی در مورد حق‌الزحمه تمدید مدت، برای قراردادهایی که با این شرایط عمومی منعقد می‌شوند، ضریب ۰,۴ در رابطه ۲ بند ۳-۳-۲ بخشنامه شماره ۴۱۹۰-۵۴-۱۹۹۶۸-۱ مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۲۸ به ۰,۵ "تغییر داده می‌یابد" و در نتیجه این تغییر، هریک از ضرایب ۰,۴ و ۰,۶ در رابطه ۱ بند ۳- ۱-۳ بخشنامه یادشده معادل ۰,۵ در نظر گرفته می‌شود.	در شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت این بند وجود ندارد. در متن تبصره نیز غلط نگارشی وجود دارد و "تغییر می‌یابد" صحیح است.
۱۰		۳-۴- پیوست شماره ۵ (شرایط خصوصی) : شرایط خصوصی به نحوی تنظیم شود که پاسخگوی نیاز کارهای طرح بوده و در چارچوب شرایط عمومی باشد. شرایط خصوصی هیچگاه نمی‌تواند شرایط عمومی را نقض کند.
۱۱	۳-۴. در پیوست ۵ موارد زیر درج شود: ۱-۴-۱. اطلاعات و مدارکی که علاوه بر موارد تعیین‌شده در شرایط عمومی، کارفرما در نظر دارد در اختیار مشاور قرار دهد. ۳-۴-۲. در موارد خاصی که در مرحله مطالعات،	۳-۵- در پیوست شماره ۷ موارد زیر درج شود: ۳-۵-۱. اطلاعات و مدارکی که علاوه بر موارد تعیین‌شده در شرایط عمومی، کارفرما در نظر دارد در اختیار مشاور قرار

	کارفرما در نظر دارد تسهیلات ویژه‌ای مانند محل اسکان و وسیله نقلیه برای گروه‌های مطالعاتی در محل انجام خدمات در اختیار مشاور قرار دهد.	دهد. ۲-۳. در موارد خاصی که در مرحله مطالعات، کارفرما در نظر دارد تسهیلات ویژه‌ای مانند محل اسکان و وسیله نقلیه برای گروه‌های مطالعاتی در محل انجام خدمات در اختیار مشاور قرار دهد.
۱۲	یادآوری: نحوه تأمین وسیله نقلیه، غذا، مسکن و محل کار برای عوامل مقیم (عوامل کارگاهی) مهندس مشاور، طبق دستورالعمل تعیین حق الزحمه خدمات نظارت کارگاهی مهندسان مشاور می‌باشد که جزء دستورالعمل پیوست ۳ منظور می‌گردد.	یادآوری: نحوه تأمین وسیله نقلیه، غذا، مسکن و محل کار برای عوامل مقیم (عوامل کارگاهی) مهندس مشاور، طبق دستورالعمل تعیین حق الزحمه خدمات نظارت کارگاهی مهندسان مشاور می‌باشد که جزء دستورالعمل پیوست ۳ منظور می‌گردد.
۱۳	۳-۴-۳. به‌جز موارد یادشده و سایر مواردی که در شرایط عمومی به شرایط خصوصی مراجعه شده است، درج هیچ نوع تعهد دیگری در این پیوست که برای دستگاه‌های اجرایی بار مالی اضافه بر قرارداد ایجاد کند مجاز نیست.	این بند در شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت این بند وجود ندارد.
۱۴	۲-۴. مجموعه موافقت‌نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره مطالعات، (یا مطالعه و طراحی) و نظارت (یا خدمات مرحله ساخت و تحویل) طرح‌ها و پروژه‌ها تهیه شده است، برای انجام هر یک از مراحل یعنی مرحله مطالعات و یا مرحله نظارت به‌تنهایی نیز کاربرد دارد. در هر صورت، در هر قرارداد مفاد مربوطه به مطالعات یا نظارت از مجموعه یادشده با توجه به موضوع یادشده با توجه به موضوع قرارداد نافذ می‌باشد.	۱-۴. مجموعه موافقت‌نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره مطالعات، مطالعه و طراحی (یا خدمات مرحله ساخت و تحویل) طرح‌ها و پروژه‌ها تهیه شده است، برای انجام هر یک از مراحل یعنی مرحله مطالعات و یا مرحله نظارت به‌تنهایی نیز کاربرد دارد. در هر صورت، در هر قرارداد مفاد مربوطه به مطالعات یا نظارت از مجموعه یادشده با توجه به موضوع یادشده با توجه به موضوع قرارداد نافذ می‌باشد.
۱۵	۱-۴. بررسی و تصویب نتایج و گزارش‌های واحدهای خدمات مشاوره باید با دقت و حساسیت بسیار صورت گیرد. در صورت کمبود کارشناس در دستگاه‌های اجرایی می‌توانند بنا به تشخیص خود، برای بررسی و کنترل مدارک و گزارش‌های واحدهای خدمات مشاوره در مهلت مقرر، از خدمات اشخاص حقیقی و حقوقی ذیصلاح خارج از دستگاه اجرایی واحدهای خدمات مدیریت طرح استفاده نمایند.	۲-۴. بررسی و تصویب نتایج و گزارش‌های واحدهای خدمات مشاوره باید با دقت و حساسیت بسیار صورت گیرد. در صورت کمبود کارشناس در شرکت مربوط، مجری "می‌توانند" بنا به تشخیص خود، برای بررسی و کنترل مدارک و گزارش‌ها، از خدمات اشخاص حقوقی ذیصلاح خارج از سازمان کارفرما و یا از خدمات مدیریت طرح استفاده نمایند. به‌منظور سهولت مراجعه به متون قراردادهای خدمات پژوهشی و خدمات مدیریت طرح در هر سه قرارداد شماره‌های مفاد و بندها یکسان انتخاب شده است، از این رو مواد یا بندهایی

	که در این قار داد مصداق نداشته، در مقابل آنها عبارت "حذف می شود" درج شده است.	
۱۶	ماده ۱. موضوع قرارداد، عبارت است از انجام خدمات مشاور، برای: که شرح آن در پیوست ۱، تعیین شده است.	ماده ۱- موضوع قرارداد، عبارت است از انجام خدمات مشاور، برای: که شرح آن در پیوست ۱، تعیین شده است.
۱۷	ماده ۲. اسناد و مدارک	این ماده در دو نشریه تفاوت دارد.
۱۸	تبصره: چنانچه خدمات مشاوره به صورت مشارکت (Joint Venture) انجام می شود، موافقت نامه همکاری آنان نیز ضمیمه قرارداد می شود.	این تبصره در نشریه شماره ۳۴۱۸ وجود ندارد.
۱۹	ماده ۳. مدت مدت یادشده تابع تغییرات مدت، موضوع ماده ۱۹ شرایط عمومی، خواهد بود.	این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ وجود ندارد.
۲۰	۲-۴. نحوه تعیین و روش پرداخت حق الزحمه، بر اساس ضوابط و بخشنامه های مربوطه و نیز نحوه محاسبه مبلغ اولیه حق الزحمه، در پیوست ۳ درج شده است.	این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت تفاوت دارد.
۲۱	۱-۵. مهندس مشاور، متعهد است خدمات خود را طبق اسناد و مدارک قرارداد، درازای دریافت حق الزحمه انجام دهد و اعلام می کند که در توان و تشکیلات لازم برای انجام این خدمات است.	این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت تفاوت دارد.
۲۲	ماده ۷. شمار نسخه های قرارداد این قرارداد در نسخه تنظیم شده و به امضای دو طرف قرارداد رسیده یک نسخه به مهندس مشاور ابلاغ شده و همه نسخه های آن اعتبار یکسان دارند.	ماده ۷. تعداد نسخه های قرارداد این قرارداد در نسخه تنظیم شده و به امضای دو طرف قرارداد رسیده یک نسخه به مهندس مشاور ابلاغ شده و همه نسخه های آن اعتبار یکسان دارند.
۲۳	۲-۱. موافقت نامه سندی است که در آن مشخصات اصلی قرارداد، مانند دو طرف، موضوع، مدت، حق الزحمه و تعهدات دو طرف بیان شده است و باید به امضای هر دو برسد.	۲-۱. موافقت نامه سندی است که در آن مشخصات اصلی قرارداد، مانند دو طرف، موضوع، مدت، حق الزحمه و تعهدات دو طرف بیان شده است و باید به مهر و امضای هر دو طرف برسد.
۲۴	۴-۱. شرایط خصوصی شرایط خصوصی، شرایط ویژه ای است که به منظور تکمیل شرایط عمومی، با توجه وضعیت و	۴-۱. شرایط خصوصی شرایط خصوصی، شرایط ویژه ای است که به منظور تکمیل شرایط عمومی، با توجه وضعیت و

	ماهیت موضوع قرارداد تنظیم می‌شود. موارد درج‌شده در شرایط خصوصی نمی‌تواند مواد شرایط عمومی را نقض کند، با تعهدات مالی کارفرما را افزایش دهد.	موارد درج‌شده در شرایط خصوصی هیچ‌گاه نمی‌تواند مواد شرایط عمومی را نقض کند، با تعهدات مالی کارفرما را افزایش دهد.	
بند اختصاصی شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت می‌باشد.	۱-۹- منظور از شرکت اصلی در وزارت نفت، شرکت ملی نفت ایران- شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران - شرکت ملی گاز ایران- شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران می‌باشد.	۲۵	
	۱-۱۱- متون، مستندات، نقشه‌ها، دستورالعمل‌ها، مشخصات فنی، کتابچه‌های محاسبات فنی، نرم‌افزارها، برآورد مقادیر، قیمت‌ها و نظایر آن در انجام خدمات موضوع قرارداد برحسب مورد از سوی مهندس مشاور تهیه می‌شود، به‌عنوان مدارک و گزارشها نامیده می‌شود.	۱-۱۰- متون، مستندات، نقشه‌ها، دستورالعمل‌ها، مشخصات فنی، کتابچه‌های محاسبات فنی، نرم‌افزارها، برآورد مقادیر، قیمت‌ها و نظایر آن در انجام خدمات موضوع قرارداد برحسب مورد از سوی مهندس مشاور تهیه می‌شود.	۲۶
	۱-۱۵- متوسط حق الزحمه ماهانه هر قسمت یا مرحله، عبارت از حاصل تقسیم مبلغ اولیه حق الزحمه آن قسمت بر مدت اولیه مربوط به آن (برحسب ماه)	۱-۱۴- متوسط حق الزحمه ماهانه هر قسمت یا مرحله، عبارت از حاصل تقسیم مبلغ اولیه حق الزحمه آن قسمت بر مدت اولیه مربوط به آن است.	۲۷
در شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت این بند وجود ندارد.		۱-۱۵-۳- عنوان‌های به‌کاررفته در موافقت‌نامه با شرایط عمومی و دیگر قسمت‌های اسناد و مدارک قرارداد، تنها به‌منظور راهنمایی و آگاهی از مفاد اسناد و مدارک است و نمی‌توان در تفسیر اسناد و مدارک قرارداد از آنها استفاده کرد.	۲۸
این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت تفاوت دارد.	۱-۱۶-۳- اصطلاحاتی که در این ماده نیامده است طبق ضوابط نظام اجرایی طرح‌های صنعت نفت و آیین‌نامه معاملات شرکت ملی نفت تعریف می‌شود.	۱-۱۵-۴. اصطلاحاتی که در این ماده نیامده است، طبق قانون برنامه‌بودجه و ضوابط آن تعریف می‌شود.	۲۹
این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت تفاوت دارد.	۲-۲- شروع اولین قسمت یا مرحله، پس از ابلاغ قرارداد از سوی کارفرما و دریافت پیش‌پرداخت است چنانچه مهندس مشاور درخواست پیش‌پرداخت نکند، شروع کار (۱۵) روز پس از ابلاغ قرارداد می‌باشد. تاریخ شروع هر یک از قسمت‌ها و مراحل بعدی، تاریخ ابلاغ انجام قسمت یا مرحله مربوط توسط کارفرماست.	۲-۲. شروع اولین قسمت یا مرحله، پس از ابلاغ قرارداد از سوی کارفرما و دریافت پیش‌پرداخت است و تاریخ شروع هر یک از قسمت‌ها و مراحل بعدی، از تاریخ ابلاغ انجام قسمت یا مرحله مربوط کارفرماست.	۳۰
	۲-۳- با تصویب مدارک و گزارشهای قسمت یا مرحله، در صورتی که کارفرما مصمم به انجام قسمت یا مرحله بعد باشد، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب مدارک و	۲-۳. با تصویب مدارک و گزارشهای قسمت یا مرحله، در صورتی که کارفرما مصمم به انجام قسمت یا مرحله بعد باشد، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب مدارک و	۳۱

	گزارشها، انجام آن را به مهندس مشاور ابلاغ می کند و یا مراتب انصراف خود را از ادامه قرارداد اعلام می نماید. در صورتی که مرحله بعدی خدمات مرحله ساخت و تحویل باشد، مدت یادشده سه ماه خواهد بود.	طرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب مدارک و گزارشها، انجام آن را به مهندس مشاور ابلاغ می کند و یا مراتب انصراف خود را از ادامه قرارداد اعلام می نماید. در صورتی که مرحله بعدی خدمات مرحله ساخت و تحویل (نظارت) باشد، مدت یادشده سه ماه خواهد بود.
۳۲	۴-۲. در صورت عدم ابلاغ هر قسمت یا مرحله از کار توسط کارفرما، ظرف مهلت های یادشده، مهندس مشاور می تواند خاتمه قرارداد را طبق بند ۲۲-۹، درخواست کند.	۴-۲. در صورت عدم ابلاغ هر قسمت یا مرحله از کار توسط کارفرما، ظرف مهلت های یادشده، مهندس مشاور می تواند خاتمه قرارداد را طبق بند ۳۳-۹، درخواست کند.
۳۳	۱-۳. کارفرما می تواند حین انجام کار، خدمات مهندس مشاور را در حد متعارف و در چارچوب موضوع قرارداد، با رعایت مفاد بند ۳-۲، تغییر افزایش یا کاهش یابد.	۱-۳. کارفرما می تواند حین انجام کار، خدمات مهندس مشاور را در حد متعارف و در چارچوب موضوع قرارداد، با رعایت مفاد بند ۳-۲، تغییر افزایش یا کاهش یابد.
۳۴	۲-۳. هرگاه طبق بندهای یادشده تغییراتی در حدود خدمات موضوع قرارداد ضرورت داشته باشد، در هر مورد مهندس مشاور مدت و حق الزحمه انجام تغییرات را ظرف مدت (۲۰) روز پس از اعلام تغییرات توسط کارفرما، به وی گزارش می کند. کارفرما، حداکثر ظرف مدت بیست (۲۰) روز با بررسی گزارش، در مورد مدت و حق الزحمه انجام تغییرات، با مهندس مشاور مذاکره و توافق می نماید. کارفرما تغییرات را ابلاغ می نماید.	۲-۳. هرگاه طبق بندهای یادشده تغییراتی در حدود خدمات موضوع قرارداد ضرورت داشته باشد، در هر مورد مهندس مشاور مدت و حق الزحمه انجام تغییرات را ظرف مدت (۲۰) روز پس از اعلام تغییرات توسط کارفرما، به وی گزارش می کند. کارفرما، حداکثر ظرف مدت بیست (۲۰) روز با بررسی گزارش، در مورد مدت و حق الزحمه انجام تغییرات، با مهندس مشاور مذاکره و توافق می نماید. کارفرما تغییرات را ابلاغ می نماید.
۳۵	۴-۳. در مواردی که انجام خدمات موضوع قرارداد، با طرح یا طرح های دیگری ارتباط داشته باشد، مهندس مشاور موظف است اطلاعات و مدارک فنی آن را طبق برنامه ای که با مهندس مشاور و یا سازمان های دیگر تنظیم می شود، از کارفرما دریافت کند و در انجام خدمات خود منظور نماید، تا بین کارهای مختلف طرح یادشده هماهنگی ایجاد شود.	در شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت این بند وجود ندارد.
۳۶	۲-۴. پس از ابلاغ قرارداد، در صورتی که در پیوست ۴ مدتی تعیین نشده باشد، برنامه زمانی تفصیلی هر قسمت یا مرحله در چارچوب برنامه زمانی کلی، تا یک هشتم مدت آن قسمت یا مرحله، یا یک ماه، هر کدام کمتر است، از سوی مهندس مشاور تهیه و برای کارفرما ارسال	۲-۴. پس از ابلاغ قرارداد، در صورتی که در پیوست ۴ مدتی برای تهیه برنامه زمان بندی تفصیلی تعیین نشده باشد، برنامه زمانی تفصیلی هر قسمت یا مرحله در چارچوب برنامه زمانی کلی تا یک هشتم

تفاوت دار	مدت آن قسمت یا مرحله، یا یک ماه، هرکدام کمتر است، از سوی مهندس مشاور تهیه و برای کارفرما ارسال می‌شود. کارفرما، تا پانزده (۱۵) روز پس از دریافت برنامه زمانی تفصیلی، نظر خود را درباره تصویب و یا اصلاح آن اعلام می‌کند. هرگونه تغییر در برنامه زمانی تفصیلی، با توافق دو طرف مجاز خواهد بود.	می‌شود. کارفرما تا پانزده (۱۵) روز پس از دریافت برنامه زمانی تفصیلی، نظر خود را درباره تصویب و یا اصلاح آن اعلام می‌کند. هرگونه تغییر در برنامه زمانی تفصیلی، با توافق دو طرف مجاز خواهد بود.
ماده ۵. پیشرفت کار مهندس مشاور، در پایان هرماه و یا زمانهای تعیین شده در برنامه زمانی تفصیلی، گزارش پیشرفت خدمات موضوع قرارداد را در دو نسخه، به کارفرما تسلیم می‌کنم. این گزارش شامل: میزان کارهای انجام شده، تأخیر (در صورت وجود) و علل آنها پیشنهاد راه حل های لازم برای رفع موانع و مشکلات کار پیشنهاد می‌شود و کارفرما تا ده (۱۰) روز، نظر خود را نسبت به گزارش یادشده اعلام می‌کند، در غیر این صورت، مفاد گزارش، تأییدشده تلقی می‌گردد.	ماده ۵. پیشرفت کار مهندس مشاور، در پایان هرماه و یا زمانهای تعیین شده در برنامه زمانی تفصیلی، گزارش پیشرفت خدمات موضوع قرارداد را در دو نسخه، به کارفرما تسلیم می‌کنم. در این گزارش، میزان کارهای انجام شده، تأخیر و علل آنها راه حل های لازم برای رفع موانع و مشکلات کار پیشنهاد می‌شود و کارفرما تا ده (۱۰) روز، نظر خود را نسبت به گزارش یادشده اعلام می‌کند، در غیر این صورت، مفاد گزارش، تأییدشده تلقی می‌گردد.	۳۷
این بند در شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت این بند وجود ندارد.	۵-۶. مهندس مشاور، نمی‌تواند کارکنان شاغل کارفرما، مدیر طرح و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور را بدون کسب مجوز قبلی از دستگاه مربوط، برای انجام موضوع این قرارداد، به کار گیرد.	۳۸
این بند در شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت این بند وجود ندارد.	۶-۶. به کارگیری کارکنان شاغل ر مهندس مشاور از سوی کارفرما و مدیر طرح، برای انجام موضوع قرارداد، ممنوع است.	۳۹
این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت تفاوت دارد. پیشنهاد می‌شود تعداد نفرات به یک یا چند نفر مهندس ناظر اصلاً شود.	۲-۲-۷. در صورتیکه خدمات موضوع قرارداد، مشتمل بر خدمات مرحله ساخت و تحویل کار (نظارت) باشد، مهندس مشاور در هریک از کارگاههای تحت نظارت خود باید یک نفر مهندس ناظر به عنوان نماینده و مسئول تعیین کند و به کارفرما و طرفهای دیگر قرارداد در این کار، معرفی نماید.	۴۰

این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت تفاوت دارد. پیشنهاد می شود. لغت معتبر بین المللی برای رفع شبهات پیشنهاد می شود.	۲-۹- مهندس مشاور، باید در انجام خدمت و تهیه و تنظیم مدارک و گزارشها، از معیارها و ضوابط فنی و دستورالعملها و استانداردهایی که در پیوست ۵ تعیین شده و یا بعداً توافق می شود، استفاده کند. در صورت موجود نبودن این گونه ضوابط و معیارها، از معیارها و ضوابط معتبر داخلی و یا بین المللی استفاده کند.	۲-۹. مهندس مشاور، باید در انجام خدمت و تهیه و تنظیم مدارک و گزارشها، از معیارها و ضوابط فنی و دستورالعملهای سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و سایر استانداردهای معتبر، استفاده کند و در صورت موجود نبودن این گونه ضوابط و معیارها، از معیارها و ضوابط معتبری که در پیوست ۵ تعیین شده و یا بعداً توافق می شود، استفاده کند.	۴۱
	۳-۹- مهندس مشاور موظف است، در اجرای وظایف در چارچوب شرح خدمات (پیوست ۲)، همه ابلاغها، دستورکارها و اقدامهای خود را در رابطه با پیمانکار یا سازنده یا دیگر طرفهای قرارداد، با رعایت اسناد و مدارک قراردادی آنها، طبق ضوابط و دستورالعملهای مربوطه، انجام دهد.	۳-۹. مهندس مشاور موظف است، در اجرای وظایف در چارچوب شرح خدمات پیوست ۲، همه ابلاغها، دستورکارها و اقدامهای خود را در رابطه با پیمانکار یا سازنده یا دیگر طرفهای قرارداد، با رعایت اسناد و مدارک قراردادی آنها، طبق ضوابط و دستورالعملهای مربوطه، انجام دهد.	۴۲
این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت در تعداد نسخ تفاوت دارد. پیشنهاد می شود تعداد نسخ به یک نسخه تقلیل یابد و لفظ یکبار در خدمات مشاوره صنعت نفت به یک نوبت اصلاح شود.	۱-۱۵- مهندس مشاور، مدارک و گزارشهای مطالعات هر قسمت یا مرحله را در پایان مدت مربوط و یا مقطعی که در برنامه زمانی تفصیلی پیش بینی شده است، ابتدا در سه نسخه همراه با نسخه نرم افزاری به کارفرما تسلیم می کند. کارفرما پس از دریافت مدارک و گزارشهای یادشده، ظرف مدت یک ماه یا مدت پیش بینی شده در برنامه زمانی تفصیلی، آنها را بررسی و نظر صریح و روشن خود را با درج موارد، در یک نوبت اعلام می کند.	۱-۱۱. مهندس مشاور، مدارک و گزارشهای مطالعات هر قسمت یا مرحله را در پایان مدت مربوط و یا مقطعی که در برنامه زمانی تفصیلی پیش بینی شده است، ابتدا در دو نسخه همراه با نسخه نرم افزاری به کارفرما تسلیم می کند. کارفرما پس از دریافت مدارک و گزارشهای یادشده، ظرف مدت یک ماه یا مدت پیش بینی شده در برنامه زمانی تفصیلی، آنها را بررسی و نظر صریح و روشن خود را با درج موارد، در یک نوبت اعلام می کند.	۴۳
این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت در تعداد نسخ تفاوت دارد. پیشنهاد می شود تعداد نسخ به یک نسخه تقلیل یابد.	۲-۱۵- در صورتیکه کارفرما مدارک و گزارشها را تأیید کند، مهندس مشاور مدارک و گزارشهای تأییدشده را در سه نسخه به همراه نسخه نرم افزاری و راهنمای مکتوب آن و نیز خلاصه گزارشها، به کارفرما تسلیم می کند تا کارفرما آنها را ابلاغ کند. در صورت اعلام نظر اصلاحی از سوی کارفرما نسبت به مدارک و گزارشها، مهندس مشاور موظف است ظرف مدت یک ماه یا ده درصد مدت قسمت یا مرحله، هرکدام که بیشتر باشد، بر اساس نظر کارفرما آنها را اصلاح و مدارک را در چهار نسخه همراه با نسخه ای بصورت نرم	۲-۱۱. در صورتیکه کارفرما مدارک و گزارشها را تأیید کند، مهندس مشاور مدارک و گزارشهای تأییدشده را در دو نسخه به همراه نسخه نرم افزاری و راهنمای مکتوب آن و نیز خلاصه گزارشها، به کارفرما تسلیم می کند تا کارفرما آنها را ابلاغ کند. در صورت اعلام نظر اصلاحی از سوی کارفرما نسبت به مدارک و گزارشها، مهندس مشاور موظف است ظرف مدت یک ماه یا ده درصد مدت قسمت یا مرحله، هرکدام که بیشتر باشد، بر اساس نظر کارفرما آنها را اصلاح و مدارک را در چهار نسخه همراه با نسخه ای بصورت نرم افزاری تهیه و به همراه خلاصه گزارشها به کارفرما تسلیم نماید، تا کارفرما آنها را تصویب و ابلاغ کند. تجاوز از این مدت، مشمول کاهش حق الزحمه درج شده در قرارداد است، مگر اینکه کارفرما	۴۴

	با افزایش مدت، قبلاً موافقت کرده باشد.	افزایی تهیه و به همراه خلاصه گزارشها به کارفرما تسلیم نماید، تا کارفرما آنها را تصویب و ابلاغ کند. تجاوز از این مدت، مشمول کاهش حق الزخمه درج شده در قرارداد است، مگر اینکه کارفرما با افزایش مدت، قبلاً موافقت کرده باشد.
۴۵	۳-۱۱. در مواردی که نظر اصلاحی اعلام شده از سوی کارفرما منطبق با نظر مهندس مشاور نباشد، مهندس مشاور با ارسال گزارش توجیهی، دلایل خود را برای بررسی مجدد به کارفرما اعلام می کند. چنانچه کارفرما هم چنان بر نظریات اعلام شده خود اصرار داشته باشد، مهندس مشاور موظف به اصلاح مدارک و گزارشهای خود، بر اساس نظر کارفرما خواهد بود. مسئولیت این نوع تصمیم گیرها، بر عهده مهندس مشاور نیست.	۱۵-۱. در مواردی که نظر اصلاحی اعلام شده از سوی کارفرما منطبق با نظر مهندس مشاور نباشد، مهندس مشاور با ارسال گزارش توجیهی، دلایل خود را برای بررسی مجدد به کارفرما اعلام می کند. چنانچه کارفرما هم چنان بر نظریات اعلام شده خود اصرار داشته باشد، مهندس مشاور موظف به اصلاح مدارک و گزارشهای خود، بر اساس نظر کارفرما خواهد بود.
۴۶	۲-۱۲. مجوز ورود کارکنان مهندس مشاور به مناطق ممنوع، در رابطه با طرح	۱۶-۲. مجوز و رود کارکنان مهندس مشاور به مناطق ممنوع، در ارتباط با نیاز طرح
۴۷	۱-۱۳. خدمات جنبی، مانند تهیه نقشه های توپوگرافی، زمین شناسی، عکسهای هوایی و تصاویر ماهواره ای، همچنین انجام آزمایشهای ژئوتکنیک و مقاومت مصالح، ژئوفیزیک، اطلاعات و آمار هواشناسی و هیدرولوژی، آبنگاری و کارهایی مانند اینها، که اصولاً جزو خدمات موضوع قرارداد نیست، طبق ضوابط قراردادهای مربوط، توسط مهندس مشاور صاحب صلاحیت، بر اساس ضوابط، به هزینه و از سوی کارفرما انجام می شود. در این صورت، تعیین شرح خدمات جنبی مورد نیاز و اطلاعات و مشخصات فنی ضروری هر یک و اعلام آنها، همراه با جدول زمانی ارائه اطلاعات مورد نیاز و نیز تطبیق نتایج حاصل با نیازهای طرح، بر عهده مهندس مشاور خواهد بود.	۱۸-۱. خدمات جنبی، مانند تهیه نقشه های توپوگرافی، زمین شناسی، عکسهای هوایی و تصاویر ماهواره ای، همچنین انجام آزمایشهای ژئوتکنیک و مقاومت مصالح، ژئوفیزیک، اطلاعات و آمار هواشناسی و هیدرولوژی، آبنگاری و کارهایی مانند اینها، که اصولاً جزو خدمات موضوع قرارداد نیست، طبق ضوابط قراردادهای مربوط، توسط مهندس مشاور صاحب صلاحیت، بر اساس ضوابط، به هزینه و از سوی کارفرما انجام می شود. در این صورت، تعیین شرح خدمات جنبی مورد نیاز و اطلاعات و مشخصات فنی ضروری هر یک و اعلام آنها، همراه با جدول زمانی ارائه اطلاعات مورد نیاز و نیز تطبیق نتایج حاصل با نیازهای طرح، بر عهده مهندس مشاور خواهد بود.
۴۸	۲-۱۳. اگر کارفرما بخواهد در تنظیم مدارک قرارداد و	۱۸-۲. اگر کارفرما بخواهد در تنظیم

بند ارجاع شده در ماده

یا بررسی و اظهارنظر در مورد گزارشها و نظارت بر خدمات جنبی، از خدمات مهندس مشاور استفاده کند، مهندس مشاور موظف است که افراد دارای صلاحیت را برای انجام این خدمات به شمار لازم به خدمت فراخواند. میزان خدمات اضافی و حق الزحمه مربوط به آن، طبق ضوابط مندرج در بند ۲-۳ خواهد بود.	مدارک قرارداد و یا بررسی و اظهارنظر در مورد گزارشها و نظارت بر خدمات جنبی، از خدمات مهندس مشاور استفاده کند، مهندس مشاور موظف است که افراد دارای صلاحیت را برای انجام این خدمات به شمار لازم به خدمت فراخواند. میزان خدمات اضافی و حق الزحمه مربوط به آن، طبق ضوابط مندرج در بند ۲-۳ خواهد بود.	۱۳-۲ نوشته شده در نشریه شماره ۳۴۱۸ اشتباه شده است. باید به بند ۲-۳ تغییر یابد.
تبصره: نظارت و تصویب عملیات نقشه برداری، مانند تهیه نقشه های توپوگرافی، عکسهای هوایی و آبنگاری، به عهده سازمان نقشه برداری کشور است.	تبصره در شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت وجود ندارد.	۴۹
۱۳-۳. در صورتی که مهندس مشاور گزارش نتایج کارهای جنبی را که توسط واحدهای دیگری تهیه شده است صحیح نداند و به نتایج آن معترض باشد، باید نظر خود را با ذکر دلیل و به موقع، برای تصمیم گیری به کارفرما اعلام کند. چنانچه کارفرما گزارشهای یاد شده را تأیید نماید، مهندس مشاور موظف به استفاده از نتایج آنها در مطالعات مربوط خواهد بود و مسئولیت این نوع تصمیم گیری ها بر عهده مهندس مشاور نیست.	۱۳-۳. در صورتی که مهندس مشاور گزارش نتایج کارهای جنبی را که توسط واحدهای دیگری تهیه شده است صحیح نداند و به نتایج آن معترض باشد، باید نظر خود را با ذکر دلیل و به موقع، برای تصمیم گیری به کارفرما اعلام کند. چنانچه کارفرما گزارشهای یاد شده را تأیید نماید، مهندس مشاور موظف به استفاده از نتایج آنها در مطالعات مربوط خواهد بود و مسئولیت این نوع تصمیم گیری ها بر عهده مهندس مشاور نیست.	پیشنهاد می شود زمان "ده روز" جایگزین عبارت "به موقع" شود
۱۴-۳. تضمین مربوط به هر قسمت یا مرحله از خدمات مطالعه و طراحی باید پس از تصویب مدارک و گزارشهای آن و در زمان تسویه حساب نهایی، طبق ماده ۱۸ آزاد شود. نیمی از مبلغ تضمین حسن انجام کار در مرحله ساخت (نظارت) پس از تحویل موقت کار، و بقیه آن پس از تحویل قطعی کار آزاد می شود. در صورتی که کارفرما تا قبل از پایان قرارداد، قسمتهایی از عملیات اجرا شده را تحویل موقت یا قطعی بگیرد، تضمین دریافتی، به تناسب کاهش می یابد. کسور حسن انجام کار، به ازای دریافت سفته یا هر گونه تضمین معتبر دیگر بازگردانده می شود.	۲۰-۳. تضمین مربوط به هر قسمت یا مرحله از خدمات مطالعه و طراحی باید پس از تصویب مدارک و گزارشهای آن و در زمان تسویه حساب نهایی، طبق ماده ۲۳ آزاد شود. نیمی از مبلغ تضمین حسن انجام کار در مرحله ساخت (نظارت) پس از تحویل موقت کار و بقیه آن پس از تحویل قطعی کار آزاد می شود. در صورتی که کارفرما تا قبل از پایان قرارداد، قسمتهایی از عملیات اجرا شده را تحویل موقت یا قطعی بگیرد، تضمین دریافتی، به تناسب کاهش می یابد.	این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت تفاوت دارد.
۱۶-۲. قسط آخر یا باقیمانده حق الزحمه هر قسمت یا مرحله از مطالعات، پس از تصویب مدارک و گزارش مربوط، طبق ماده ۱۸ پرداخت می شود.	۲۲-۲. باقیمانده حق الزحمه هر قسمت یا مرحله از مطالعات، پس از تصویب مدارک و گزارش مربوط، طبق ماده ۲۳ پرداخت می شود.	۵۲
۱۶-۵. هریک از اقساط حق الزحمه، طی صورت حسابی که توسط مهندس مشاور تهیه و تسلیم کارفرما می شود،	۲۲-۵. هریک از اقساط حق الزحمه موضوع بند ۲۲-۱، طی صورت حسابی که	نیازی به قید "موضوع بند ۲۲-۱" در شرایط
۵۳		

عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت نیست.	توسط مهندس مشاور تهیه و تسلیم کارفرما می‌شود، پس از رسیدگی از سوی کارفرما پرداخت می‌شود.	پس از رسیدگی از سوی کارفرما پرداخت می‌شود.	
زمان در این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت تفاوت دارد.	۶-۲۲- کارفرما موظف است ظرف مدت بیست روز پس از دریافت صورتحساب، آن را موردبررسی قرار دهد و پس از کسر کسور قانونی و قراردادی، ضمن ارسال یک نسخه از صورتحساب تأییدشده همراه با مستندات مربوط برای مهندس مشاور، حق الزحمه وی را پرداخت کند.	۶-۱۶. کارفرما موظف است ظرف مدت پانزده روز پس از دریافت صورتحساب، آن را موردبررسی قرار دهد و پس از کسر کسور قانونی و قراردادی، ضمن ارسال یک نسخه از صورتحساب تأییدشده همراه با مستندات مربوط برای مهندس مشاور، حق الزحمه وی را پرداخت کند.	۵۴
این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت تفاوت دارد.	۲-۱۹- در صورت خاتمه و یا فسخ قرارداد، هرگاه در تسویه حساب نهایی، مهندس مشاور بابت پیش پرداخت‌ها به کارفرما بدهکار باشد، موظف است مبالغ بدهکاری را پرداخت کند وگرنه کارفرما، نسبت به دریافت مطالبات خود از محل سپرده‌ها، تضمین‌ها و سایر مطالبات مهندس مشاور، با اخذ هزینه‌های مربوط، اقدام می‌کند.	۲-۱۷. در صورت خاتمه و یا فسخ قرارداد، هرگاه در تسویه حساب نهایی، مهندس مشاور بابت پیش پرداخت‌ها به کارفرما بدهکار باشد، موظف است مبالغ بدهکاری را پرداخت کند وگرنه کارفرما، از طریق قانونی، نسبت به دریافت مطالبات خود از محل سپرده‌ها، تضمین‌ها و سایر مطالبات مهندس مشاور، با اخذ هزینه‌های مربوط، اقدام می‌کند.	۵۵
این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت تفاوت دارد.	۲۳-۱- صورتحساب نهایی خدمات هر قسمت یا مرحله از مراحل مطالعاتی، پس از تصویب مدارک و گزارشهای آن و صورتحساب نهایی هر قسمت از خدمات مرحله ساخت (نظارت)، پس از پایان یافتن خدمات از سوی مهندس مشاور تهیه و به منظور تأیید برای کارفرما ارسال می‌شود. این صورتحساب شامل: حق الزحمه آن قسمت یا مرحله و مبالغی که بر اساس قرارداد به آن اضافه یا از آن کسر می‌شود، نظیر حق الزحمه افزایش یا کاهش خدمات، هزینه‌های تعلیق، خسارت و نتایج ناشی از دعاوی رسیدگی و قطعی شده، کسور قانونی، پرداختهای قبلی یا علی الحساب است. این صورتحساب حداکثر ظرف مدت سی روز از تاریخ دریافت بوسیله کارفرما رسیدگی و تأیید می‌شود.	۱۸-۱. صورتحساب نهایی خدمات هر قسمت یا مرحله از مراحل مطالعاتی، پس از تصویب مدارک و گزارشهای آن و صورتحساب نهایی هر قسمت از خدمات مرحله ساخت، پس از پایان یافتن خدمات از سوی مهندس مشاور تهیه و به منظور تأیید برای کارفرما ارسال می‌شود. این صورتحساب شامل: حق الزحمه آن قسمت یا مرحله و مبالغی که بر اساس قرارداد به آن اضافه یا از آن کسر می‌شود، نظیر حق الزحمه افزایش یا کاهش خدمات، هزینه‌های تعلیق، خسارت و نتایج ناشی از دعاوی رسیدگی و قطعی شده، کسور قانونی، پرداختهای قبلی یا علی الحساب است. این صورتحساب حداکثر ظرف مدت پانزده روز از تاریخ دریافت بوسیله کارفرما رسیدگی و تأیید می‌شود.	۵۶
این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت	۲-۲۳- چنانچه صورتحساب یادشده نیاز به اصلاح داشته باشد، کارفرما اصلاحات موردنظر خود را در جلسه‌ای که طی مدت یادشده در بند ۲۳-۱ با مهندس مشاور تشکیل می‌دهد، مطرح نموده و نتیجه را با	۲-۲۳- در صورتیکه صورتحساب یادشده نیاز به اصلاح داشته باشد، کارفرما اصلاحات موردنظر خود را در جلسه‌ای که طی مدت یادشده با مهندس مشاور تشکیل می‌دهد، مطرح نموده و نتیجه را با وی توافق می‌کند.	۵۷

	وی توافق می‌کند.	تفاوت دارد.
۵۸	ماده ۱۹. تغییرات مدت خدمات و حق الزحمه مربوط	ادبیات این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت تفاوت دارد.
۵۹	۲۰-۲- بابت تأخیر مجاز مهندس مشاور، مبلغی معادل پنجاه (۵۰) درصد متوسط حق الزحمه ماهانه برای ماه‌های با تأخیر مجاز پرداخت می‌شود. حداکثر مدت برای پرداخت حق الزحمه تأخیر مجاز، برای مراحل مطالعاتی، نصف مدت قسمت یا مرحله مربوط و حداکثر شش ماه و برای مرحله ساخت و تحویل، تابع شرایط اجرای کار است.	۲۵-۲- بابت تأخیر مجاز مهندس مشاور، مبلغی معادل چهل (۴۰) درصد متوسط حق الزحمه ماهانه برای ماه‌های با تأخیر مجاز پرداخت می‌شود. حداکثر مدت برای پرداخت حق الزحمه تأخیر مجاز، برای مراحل مطالعاتی، نصف مدت قسمت یا مرحله مربوط و حداکثر شش ماه و برای مرحله ساخت و تحویل (نظارت)، تابع شرایط اجرای کار است.
۶۰	۲۱-۴. در صورتی که تمدید تعلیق ضرورت داشته باشد، کارفرما حداکثر تا ده (۱۰) روز قبل از پایان مدت تعلیق، موضوع را به مهندس مشاور پیشنهاد می‌کند و در صورت موافقت مهندس مشاور، حداکثر به مدت سه (۳) ماه و بدون پرداخت هرگونه هزینه برای مدت تمدید شده، قرارداد تمدید می‌گردد، هرگاه مهندس مشاور با تمدید تعلیق موافقت نکند، با درخواست وی به قرارداد خاتمه داده می‌شود.	۲۷-۴- در صورتی که تمدید تعلیق ضرورت داشته باشد، کارفرما حداکثر تا ده (۱۰) روز قبل از پایان مدت تعلیق، موضوع را به مهندس مشاور پیشنهاد می‌کند و در صورت موافقت مهندس مشاور، حداکثر به مدت سه (۳) ماه و بدون پرداخت هرگونه هزینه برای مدت تمدید شده، قرارداد تمدید می‌گردد، هرگاه مهندس مشاور با تمدید تعلیق موافقت نکند، با درخواست وی به قرارداد خاتمه داده می‌شود.
۶۱	۲۱-۵- پرداخت هزینه‌های مربوط به دوران تعلیق خدمات، به استثنای خدمات مرحله ساخت و تحویل، ماهانه معادل سی (۳۰) درصد حق الزحمه متوسط ماهانه است، پرداخت این مبلغ، برای حداکثر چهار (۴) ماه و به صورت اقساط ماهانه است.	۲۷-۵- پرداخت هزینه‌های مربوط به دوران تعلیق خدمات، به استثنای خدمات مرحله ساخت و تحویل (نظارت)، ماهانه معادل سی (۳۰) درصد حق الزحمه متوسط ماهانه است، که با رعایت مفاد بند ۲۷-۳ قابل پرداخت است.
۶۲	۲۲-۵- در هر صورت مهندس مشاور موظف است در پایان مهلت دوماهه (یا مدت توافق شده)، نسبت به تحویل اصل اسناد و مدارک کار، تحویل اموال کارفرما و خارج ساختن اموال خود از کارگاه (در صورت وجود در مرحله نظارت) و ارائه صورتحساب حق الزحمه خدمات انجام شده و صورت هزینه‌های ناشی از پایان دادن قرارداد، مانند موافقت‌نامه‌ها، تعهدات مهندس مشاور در مقابل کارمندان خود یا مؤسسات دیگر، برچیدن دستگاه نظارت محلی و نیز هزینه مراجعت کارکنان خارجی و خانواده آنها به کشورشان و هزینه حمل و نقل لوازم آنها به	۳۳-۵- در هر صورت مهندس مشاور موظف است در پایان مهلت دوماهه (یا مدت توافق شده)، نسبت به تحویل اصل اسناد و مدارک کار، تحویل اموال کارفرما و خارج ساختن اموال خود از کارگاه (در صورت وجود در مرحله نظارت) و ارائه صورتحساب حق الزحمه خدمات انجام شده و صورت هزینه‌های ناشی از پایان دادن قرارداد، مانند موافقت‌نامه‌ها، تعهدات مهندس مشاور در مقابل کارمندان خود یا

	کشورشان، مشروط بر این که این هزینه ها به منظور اجرای این قرارداد ایجاد شده باشد و بابت آنها به مهندس مشاور پرداختی نشده باشد، اقدام نماید.	مؤسسات دیگر و دستگاه نظارت محلی، مشروط بر این که این هزینه ها به منظور اجرای این قرارداد ایجاد شده باشد و بابت آنها به مهندس مشاور پرداختی نشده باشد، اقدام نماید. حداکثر هزینه های ناشی از پایان دادن قرارداد برابر سی درصد (۳۰٪) حق الزحمه مربوط به باقیمانده کار آن مرحله و یا ۲/۱ متوسط حق الزحمه ماهانه، هر کدام که کمتر است، خواهد بود.
۶۳	۶-۲۲- کارفرما متعهد است ظرف مدت پانزده (۱۵) روز پس از دریافت صورتحساب و صورت هزینه های موضوع بند ۲۲-۵ نسبت به بررسی آن بر اساس شرایط قرارداد و میزان خدمات انجام شده اقدام نماید و مطابق ماده ۱۸، با مهندس مشاور تسویه حساب کند. تضمین حسن انجام کار مهندس مشاور در این حالت با توجه به ماده ۱۸ آزاد می شود.	۶-۳۳- کارفرما متعهد است ظرف مدت پانزده (۱۵) روز پس از دریافت صورتحساب و صورت هزینه های موضوع بند ۳۳-۵ نسبت به بررسی آن بر اساس شرایط قرارداد و میزان هزینه های خدمات انجام شده اقدام نماید و مطابق ماده ۲۳، با مهندس مشاور تسویه حساب کند. تضمین حسن انجام کار مهندس مشاور در این حالت با توجه به ماده ۲۳ آزاد می شود.
۶۴	۷-۲۲- هرگاه خاتمه دادن به قرارداد پس از انجام خدمات هر یک از مراحل قرارداد طرح باشد، کارفرما قرارداد را بدون تشریفات خاصی پس از تسویه حساب با مهندس مشاور، بابت خدمات مرحله قبل، پایان می دهد.	۷-۳۳- هرگاه خاتمه دادن به قرارداد پس از انجام خدمات هر یک از مراحل قرارداد طرح باشد، کارفرما قرارداد را بدون تشریفات خاصی خاتمه داده و با مهندس مشاور تسویه حساب می کند.
۶۵	ماده ۲۲. خاتمه دادن به قرارداد	ماده ۳۳. خاتمه دادن به قرارداد
۶۶	۲-۳۴- کارفرما در صورت تحقق هر یک از موارد زیر، ابتدا به مهندس مشاور اخطار می کند تا نسبت به رفع نواقص و اشکالها اقدام کند و جریان امور را ظرف مدت یک ماه، به صورت قابل قبول درآورد. در صورت عدم اقدام از سوی مهندس مشاور برای رفع نواقص، در پایان مهلت تعیین شده موضوع فسخ قرارداد باید ابتدا به وسیله هیاتی متشکل از سه نفر به انتخاب وزیر یا بالاترین مقام سازمانی کارفرما بررسی و تأیید شده و پس از اخذ موافقت مقام یادشده به مشاور ابلاغ گردد.	۲-۳۴- کارفرما در صورت تحقق هر یک از موارد زیر، ابتدا به مهندس مشاور اخطار می کند تا نسبت به رفع نواقص و اشکالها اقدام کند و جریان امور را ظرف مدت یک ماه، به صورت قابل قبول درآورد. در صورت عدم اقدام از سوی مهندس مشاور برای رفع نواقص، در پایان مهلت تعیین شده موضوع فسخ قرارداد باید ابتدا به وسیله هیات یادشده در ماده ۳۵، بررسی و تأیید شده و سپس به مهندس مشاور ابلاغ گردد.
۶۷	۴-۳۴- کارفرما پس از ابلاغ فسخ قرارداد، بی درنگ نسبت به ضبط تضمین حسن انجام کار به نفع خود اقدام	۴-۳۴- کارفرما پس از ابلاغ فسخ قرارداد، نسبت به ضبط تضمین حسن انجام کار به

عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت تفاوت دارد.	نفع خود اقدام کرده و نسبت به تعیین مبلغ حق الزحمه خدمات انجام شده قابل قبول تا تاریخ فسخ، طبق شرایط قرارداد اقدام خواهد کرد. همچنین کارفرما موضوع را به معاونت امور مهندسی و فناوری وزارت نفت و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به منظور اقدام لازم، اعلام می کند.	کرده و نسبت به تعیین مبلغ حق الزحمه خدمات انجام شده قابل قبول تا تاریخ فسخ، طبق شرایط قرارداد اقدام خواهد کرد. بدیهی است کارفرما موضوع را بی درنگ به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به منظور اقدام لازم، اعلام می کند.	
این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت تفاوت اساسی دارد.	ماده ۳۵. حل اختلاف	ماده ۲۴. حل اختلاف	۶۸
این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت تفاوت دارد.	۱-۲۶. پرداخت هرگونه مالیات، عوارض، حق بیمه تأمین اجتماعی و سایر حقوق دولتی مربوط به مهندس مشاور و کارکنان او و نیز حقوق گمرکی و عوارض مربوط به لوازم و وسایل مورد نیاز مهندس مشاور که در تاریخ امضای این قرارداد برقرار است، یا در آینده برقرار خواهد شد و یا میزان آن در آینده تغییر می کند، با رعایت مفاد بند ۲-۲۶ به عهده مهندس مشاور است. مبالغی از این مالیاتها و عوارض و بیمه و سایر حقوق دولتی که باید طبق قوانین و مقررات از طریق کارفرما وصول شود، از پرداخت های مهندس مشاور کسر می شود و به حساب وی به مراجع مربوط، حواله می گردد.	۱-۲۵. پرداخت هرگونه مالیات، عوارض، حق بیمه تأمین اجتماعی و سایر حقوق دولتی مربوط به مهندس مشاور و کارکنان او و نیز حقوق گمرکی و عوارض مربوط به لوازم و وسایل مورد نیاز مهندس مشاور که در تاریخ امضای این قرارداد برقرار است، یا در آینده برقرار خواهد شد و یا میزان آن در آینده تغییر می کند، با رعایت مفاد بند ۲۵- ۲ به عهده مهندس مشاور است. مبالغی از این مالیاتها و عوارض و بیمه و سایر حقوق دولتی که باید طبق قوانین و مقررات از طریق کارفرما وصول شود، از پرداختهای مهندس مشاور کسر می شود و به حساب وی به مراجع مربوط، حواله می گردد. در صورت نپرداختن و یا تاخیر در واریز کسور قانونی یادشده، جبران آن، به عهده کارفرما خواهد بود.	۶۹
این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت تفاوت اساسی دارد.	۳-۱۳. چنانچه مهندس مشاور از مشارکت دو یا چند شرکت (JontVenture) تشکیل شده باشد، شرکتهای تشکیل دهنده مشارکت در برابر کارفرما و کل کار مشترکاً و متضامناً مسئولیت دارند.	۳-۲۶. مسئولیت مهندس مشاور در قبال واگذاری بخشی از خدمات به اشخاص ثالث اعم از حقیقی و یا حقوقی که برحسب ضرورت، مورد تأیید کارفرما نیز قرار گرفته باشد، کماکان همان مسئولیت های موضوع این قرارداد است و موافقت کارفرما نسبت به واگذاری قسمتی از خدمات، رافع هیچیک از تعهدات و مسئولیت های مهندس مشاور در برابر کارفرما، نخواهد بود.	۷۰
این بند در نشریه شماره ۳۴۱۸ با شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت تفاوت دارد. بهتر است	۱-۱-۲۹. در صورتی که خلاف آن برای کارفرما ثابت شود، یا تغییراتی در صاحبان سهام، مدیران یا بازرسان مهندس مشاور رخ دهد که با مفاد قوانین یادشده تعارض داشته باشد کارفرما قرارداد را مطابق ماده ۳۴ فسخ می کند.	۱-۱-۲۷. در صورتی که خلاف آن برای کارفرما ثابت شود، یا تغییراتی در صاحبان سهام، مدیران یا بازرسان مهندس مشاور رخ دهد که با مفاد قوانین یادشده تعارض داشته باشد قرارداد فسخ می شود.	۷۱

شیوه نگارش متحدالشکل باشد، یا شماره ماده فسخ در تمامی موارد قید شود یا نشود.			
۲-۳۱- کارفرما می تواند تمام یا قسمتی از حقوق یا اختیارات خود را با رعایت مقررات به شرکتها یا قسمتهای دیگر وزارت نفت تفویض کند. در این صورت، انجام تعهدات کارفرما در رابطه با حقوق یا اختیارات تفویض شده بر عهده آن واحدها خواهد بود.	۲-۲۹. کارفرما می تواند تمام یا قسمتی از حقوق یا اختیارات خود را با رعایت مقررات به اشخاص دیگر تفویض کند. در این صورت، انجام تعهدات کارفرما در رابطه با حقوق یا اختیارات تفویض شده بر عهده آن شخص خواهد بود.	۷۲	
این ماده می تواند در ماده "تسهیلات بر عهده کارفرما" بیاید.	ماده ۱۷. دسترسی به محل	ماده ۳۱. دسترسی به محل	۷۳
پیشنهاد می شود " بجای سایر هزینه ها " در شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت "هزینه بالاسری " منظور شود.	۲-۳۶- هزینه تأمین مسکن، حقوق، مزایا و سایر هزینه های کارآموزان، بر عهده کارفرماست.	۲-۳۳- هزینه تأمین مسکن، حقوق، مزایا و هزینه های بالاسری کارآموزان، بر عهده کارفرماست.	۷۴

نتیجه گیری

موافقت نامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره به عنوان سند اصلی انجام خدمات مشاوره باید با در نظر گرفتن تمامی حالات و مشکلات روند اجرای پروژه تدوین گردیده تا در صورت بروز مشکل در انجام خدمات مشاوره و یا بروز اختلاف و عدم توافق فی مابین کارفرما و شرکت مهندسی مشاور شفافیت لازم را برای اتخاذ تصمیم صحیح فراهم سازد. از آنجاکه عامل زمان حساس ترین عامل ساخت هر پروژه، لازم است که مفادی که بر روی تأخیر در روند اجرای پروژه اثر می گذارند، با دقت بیشتری بازنگری گردد و متناسب با پیشرفت تکنولوژی ساخت، ماشین آلات و دانش عوامل اجرایی ارتقاء یابد. عامل بعدی عدم شفافیت برخی از مواد در صورت بروز اختلاف است که باید هر ماده از شرایط عمومی باید توانایی دفاع از خود را داشته باشند و در نهایت با توجه به موارد مذکور نیاز به تجدیدنظر در برخی از مفاد شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره صنعت نفت به دلیل اهمیت این بخش از موافقت نامه ها لازم است که موارد پیشنهادی در آنها لحاظ شود.

تشکر و قدردانی

از خانم مهندس ناهید مومنی بطور اخص و همچنین از کلیه مدیران پروژه و ائمه فن خصوصاً همکاران شرکت ملی نفت ایران که با رهنمودهای آگاهانه خود، در تألیف این مقاله ما را یاری نمودند، کمال امتنان و تشکر به عمل می آید.

منابع و مراجع

- [۱] نشریه شماره ۳۴۱۸ نظام فنی و اجرایی به بخشنامه شماره ۵۴/ ۲۴۶۰ - ۸۴۲ / ۱۰۵ مورخ ۷۹/۰۴/۲۹
- [۲] بروزی نیت، سعید. قوامی، شیما. سعیدی، ساره. ۱۳۹۰، بررسی مفاد و موافقتنامه قراردادهای خدمات مشاوره موضوع بخشنامه شماره ۵۴/ ۲۴۶۰ - ۸۴۲ / ۱۰۵ مورخ ۷۹/۰۴/۲۹، تهران، دومین کنفرانس مدیریت استراتژیک پروژه‌ها.
- [۳] نشریه ۰۲۹، موافقتنامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره ای در صنعت نفت، ابلاغیه شماره ۱۱۶۸ - ۲۸/۱ مورخ ۸۳/۵/۱۹